

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Apionidae (spetsvivlar), **Släkte:** *Squamapion*, **Art:** *Squamapion origani* (Planet, 1918) **Synonymer:** *Apion origani* Planet, 1918

Kännetecken

En 1,8–2,1 mm lång, kullrig vivel. Kropp och benen är enfärgat svarta, oversidan ger ett gråaktigt intryck p.g.a. en gles vit behåring. Arten är svårbestämd, och bestämningen bör kontrolleras av en specialist.

Utbredning och status

I Norden endast känd från Öland. Arten förväxlades tidigare med den närstående *A. vicinum*, och anmäldes först 1986 som ny för landet. Det äldsta kända fyndet är från 1928. Länge var arten endast känd från ett par lokaler, men under senare år har efterforskningar visat att den är relativt utbredd i Mittlandsskogen, med enstaka fynd också på norra (Grankullavik) och södra Öland (Vickleby). Sammanlagt är knappt tioalet lokaler kända. Det är svårt att säga om det ökande antalet kända lokaler motsvarar en reell ökning, eller om arten varit förbisedd. Förekomsten på Öland förefaller vara helt isolerad, arten är närmast känd från norra Tyskland. Världsutbredningen sträcker sig från Västeuropa till Kaukasus.

Ekologi

Lever på kungsmynta (*Origanum vulgare*). I torra, solexponerade miljöer såsom torrängar, i skogsbyn och vägsränner. Angriper oftast svaga, torkstressade plantor av värdväxten, och påträffas knappast på frodiga bestånd av kungsmynta i mer skuggiga miljöer. Också i Mellaneuropa i varma, torra miljöer; i kanten av örtrika torrängar och gräsmarker, sandiga gropar, övergivna stenbrott, klippor och torrbranter men också i kanten av olika slags kulturmarker såsom betesmarker, vid gamla tegelbruk och i vinodlingar i träda, ofta på kalkrik mark. Troligen minerar larven i stjälken och åstadkommer där gallbildningar i vilka den uppehåller sig. Larven utvecklas under sommaren, och den fullbildade skalbaggen påträffas på värdväxten främst under augusti-september.

Hot

Hotbilden är oklar, men som värmekrävande torrmarksart med begränsad utbredning kan arten antas vara missgynnad av igenväxning.

Åtgärder

Upprätthåll beteshävd av torrängar och vägkantsslåtter som vidmakthåller en artrik örtflora.

Litteratur

- Andersson, B. 1986. *Apion origani* funnen i Sverige. *Entomologisk Tidskrift* 107(1–2): 62.
- Dieckmann, L. 1977. *Beiträge zur Insektenfauna der DDR: Coleoptera - Curculionidae (Apioninae)*. *Beiträge zur Entomologie* 27: 7–143.
- Gønget, H. 1997. The Brentidae (Coleoptera) of northern Europe. *Fauna Entomologica Scandinavica*. Vol. 10. Brill, Leiden.
- Ljungberg, H. 2002. Bete, störning och biologisk mångfald i odlingslandskapet – hotade skalbaggar i öländska torrmarker. Länsstyrelsen i Kalmar län, Miljöenheten, meddelande 2002:20.
- Lohse, G.-A. 1981. Unterfamilie: Apioninae. I: Freude, H., K. W. Harde & G.-A. Lohse (red.). *Die Käfer Mitteleuropas*. Band 10. Goecke & Evers, Krefeld, ss. 127–183.

Författare

Mikael Sörensson 1997. Rev. Håkan Ljungberg 2005. © ArtDatabanken, SLU 2005.